

Biskoppen berom. Der er jo saa godt som ingen egentlig Kirkebygningseier, i alt Fald er det den meest usuldfomne Eiendomsret, man kan tænke sig; thi den saakaldte Eier kan jo ikke foretage den allermindste Forandring ved Kirken, uden Kirkeslynets Tilladelse, og han maa gjøre, hvad Kirkeslynet forlanger med Hensyn til Forandringer. Sognepræsten er endnu mindre Eier, og det forekommer mig derfor besynderligt, at han skal kunne forbyde Menigheden at benytte Kirken, naar den ikke tillige benytter ham. Der er for mig noget overordentlig Stødende deri, og jeg kan ikke troe, at det virkelig skulde kunne staae det Allermindste, eller foranledige store Ulemper, om der ved Lov blev givet Menigheden den Tilladelse, at den tør benytte Kirken, ikke blot til Barmhæd og Begravelse, hvad der jo er indkommet den i den kongelige Anordning, men ogsaa til Allergang. Derhos kunde jeg ogsaa ønske et Tillæg til Bestemmelseerne i denne Anordning, idet jeg ikke troer, at det deraf klart fremgaaer, om Sognebaandet kan løses til Capellaner, saavel til personelle, som til Capellaner paa eget Anse og Tilsvær. Dette troer jeg ogsaa vilde være en Frihed, som man burde tilstaae dem, der ønske at løse Sognebaandet, at de kunde løse det til de Capellaner, der ere ansatte omkring i Landet, og i denne Henseende maa jeg slutte mig til, hvad den ærede Ordfører har udtalt, at disse unge Mænd maaskee netop derved vilde kunne komme til en heldigere Virksomhed end den, de ellers have. — I den foreslaaede § 4 hedder det, at den Præst, der bliver kaldet, selv skal medbringe Brød og Vin til Allergangen. Det forekommer mig, at en saadan Bestemmelse, hvis den blev ophøjet til Lov, ikke vilde være passende, og den er vel navnlig optagen i Forslaget, fordi man antager, at det er Sognepræsten, der bekoster Brødet og Vinen; men det troer jeg ikke er Tilfældet; jeg tror, at det i Reglen er Kirkeeieren, der har at anskaffe det, og naar Vedkommende have Lov til at benytte Kirken, saa seer jeg ikke, hvorfor de ikke ogsaa skulde have Ret til at benytte det, der hører til for at kunne udføre Allergangen. For Dieblisset kan jeg altsaa ikke. Andet end slutte mig til den ærede Ordfører og maa stemme for det, han har foreslaaet, naagtet jeg

ønsker, at de Forandringer, jeg har tilladt mig at paapege, kunne blive indførte deri ved 3die Behandling.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet:

Forsaa vidt den ærede sidste Tale anstillede nogle Betragtninger over, hvad Virkning det havde, om man lod Folk faae Frihed eller ikke, skal jeg tillade mig den Bemærkning, at jeg ikke troer, det ganske passer paa nærværende Forhold at anstille denne Betragtning. Jeg troer ikke, at der her er Spørgsmaal om at give eller nægte Nogen Frihed. Alle de Guder, der følge med Religionsfrihed, skal Ingen være mindre tilbøjelig til at benægte, end jeg; men paa den anden Side kan jeg ikke see, at det, hvorom det egentlig i denne Sag dreier sig, er Spørgsmaalet om Frihed. Spørgsmaalet er for mig det, er det rigtigt, at den almindelige borgerlige Lovgivningsmagt giver Love i Sager, der mere eller mindre vedrøre Kirkens indre Forfatning? Det er fra min Ansuelse om, at der kan være nogen Betænkelse forbinden med, at den almindelige, borgerlige Lovgivningsmagt giver disse Love, at min Utillbøjelighed til at gaae ind paa det, der her er foreslaaet, væsentlig hidrører. Hvis man virkelig fra Kirken eller fra en Forsamling, som kunde siges at repræsentere den danske Folkekirke, havde en Udtalelse om, at det fandtes rigtigt at indføre det, hvorom der nu er Spørgsmaal, i Loven, saa kan jeg for mit Vedkommende ikke sige, at jeg i og for sig vilde have saa stor Betænkelse derved. Mine Betænkelse — jeg gjentager det — hidrører fra den Betragtning, at jeg finder det tvivlsomt, hvorvidt der af den almindelige, borgerlige Lovgivningsmagt bør gives Love for Forhold, der meer eller mindre maa siges at staae i Forbindelse med Kirkens egentlige Forfatning. Iøvrigt maa jeg udtale, at den ærede Ordfører fuldkomment correct har opfattet Betydningen af den Erklæring, jeg har tilladt mig at give ved Sagens 1ste Behandling; men, idet jeg gjentager denne Erklæring, skal jeg tillige tillade mig at gjentage, hvad jeg ogsaa den Gang udtalte, at jeg egentlig ikke kan indsee, at der er nogen stor Trang til, at Anordnin-